

Haberin adresi: /haber.php?haberno=150808

Milliyetçiliğin dozu

26/04/2005

İsmet Berkan - ismet.berkan@radikal.com.tr

Milliyetçilik ya da vatanseverlik, adına ne dersenez deyin, belli bir doza kadar iyi, ondan sonrasında işler karışıyor.

'Uygun' ya da 'doğru' doz ne kadardır, onu bilmiyorum ama benim kendi kendime 'uygun milliyetçilik dozuna sahip ülke' diye düşündüğüm bir ülke var: İngiltere.

Bence, bir ülkede milliyetçiliğin 'uygun' ya da 'doğru' dozunu belirleyen en önemli faktörlerden biri, o ülkenin kendi geçmişiyle barış içinde olup olmadığı. Türkiye'de sorun bu. Bizler geçmişimiz üstünde bir anlayış birliğine sahip değiliz. Aynı toplumda bugün birlikte yaşadığımız halde geçmişten husumet çıkartabiliyoruz.

Oysa, benim kendi kendime 'örnek ülke' seçtiğim İngiltere'de durum böyle değil. Onlar, yani Britanya Adası üstünde ve 'Birleşik Krallık' bayrağı altında yaşayanlar, kendi yakın geçmişleri konusunda hayli gelişkin bir anlayış birliğine sahipler.

Ne bileyim, Winston Churchill mesela, yaşarken ve siyaset yaparken seveni kadar sevmeyeni de olan, tartışmalı bir kişiydi. Ama bugün onun büyük

devlet adamı olarak İngiltere tarihinde oynadığı rol derin tartışmaların konusu değil. Heykeli de Londra'nın en görünür yerlerinde duruyor.

Oysa bizde, mesela İsmet Paşa hakkında bile bir anlayış birliği yok gerçekte. O hâlâ, birilerinin 'Milli Şefi, birilerinin ise şeytanı.

Londra'ya gittiğinizde görürsünüz, şehrin merkezi bölgesi, çeşitli ordu birimlerinin savaşlarda yaptığı yararlıkları ve onların kayıplarını anan, hatırlayan devasa anıtlarla doludur. Bu savaşlar sadece 20. yüzyılın değil daha önceki dönemlerin de savaşlarıdır aynı zamanda.

Her yıl, 'Ordu Günü', bütün gün boyu süren ve inanılması güç bir ilginin odağı olan son derece geleneksel bir anma günüdür. Çeşitli tarihi bölük ya da taburların mensupları o gün tören alanında boy gösterir, bütün bir millet de bu töreni gün boyu televizyondan izler.

Oysa bizde düne kadar Çanakkale İslamcılarının, diyelim Başkumandanlık Meydan Savaşı ise laiklerin andığı tarihi olaylardı.

Ama bakın bir de dün sabah Gelibolu'da yapılan 'şafak ayini'ne... Dünyanın öteki ucundan, 24 saatlik uçuş mesafesinden gelen 25 bin kişi, geçmişle barış içinde...

Bundan 90 yıl öncesi hakkında bile bölünmüşken bugün nasıl birleşebiliriz ki?

Abdülhamid'in nasıl bir padişah olduğu konusunda anlaşılamayan bir milletin ortak değerler etrafında akıllı ve 'dozunda' bir milliyetçiliğe sahip olmasını nasıl bekleyebiliriz?

Şehirlerimizdeki heykel fakirliğinin yegâne açıklaması bizim Müslüman olmamız değil. Tarihimizdeki şahsiyetler konusunda anlaşılamıyoruz ki biz...

80'li yıllarda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Bedrettin Dalan şehre bir Fatih heykeli dikecek oldu, çıkan tartışmanın sonu gelmedi. Fatih Sultan Mehmet'i bile tartışma konusu yapmayı başarıyoruz bazen.

Milliyetçilikte çoğunlukla doz aşımına uğradığımız gibi onun tam tersinde, yani anti-milliyetçilikte de doz aşımı sık sık başımıza geliyor.

Mersin'de kesinlikle ciddiye alınmaması gereken bir bayrağa kötü davranma hadisesi, dönüyor dolaşüyor 'Bayrak yakma girişimi'ne dönüşüyor ve doğal tepkisellik neredeyse resmi olarak destekleniyor.

Genelkurmay Mersin olayından sonra o yazılı açıklamayı yapmamış olsaydı Trabzon'da o linç girişimi olmazdı. Benim bundan en ufak bir kuşum yok.

Ama serinkanlılık bir kez kaybedildi mi, doz aşımı bir kez yaşandı mı, arkası geliyor elbet.

Geçmişini akılla konuşamayan bir millet geleceğine de akıldışının, irrasyonelin penceresinden bakıyor elbet.

© Radikal internet baskısında yer alan tüm metin, resim ve benzeri içeriğin hakları Doğan Gazetecilik A.Ş.'ye aittir. Hiçbir şekilde basılı ya da elektronik bir ortamda (CD, İnternet vs.) kaynak gösterilse bile izin alınmadan kullanılamaz.